

7. Sekundärliteratur

Der schwedische Pietismus in seinen Beziehungen zu Deutschland. Eine kirchengeschichtliche Untersuchung.

Pleijel, Hilding

Lund, 1935

3. O. Hermelin an J. F. Mayer.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

ännu inwärtas och uthwärtas sträfwär emot en rätt gudeligheet och een helig wandell för Herrans Ansichte, hwileket så mycket nödigare är, som här på orten (hwarest een rätt Christi effterfölliare måtte passera för ett underligt diuur och ett dårachtigt Creatur) många uthwärtas hinder finnas som afhålla Menniskorne ifrån den Smala Wägen till det Ewiga lijffwet; Förmodandes jag och så, igenom E. H. Ew. förböns tillhielp, att gud som gifwit mig willian, han skall och gifwa fullbordan in till Jesu Christi dag, och uppenbara huru mycket eens Rättfärdig Mans Böön förmår, då hon allfware är. Jag skall på min Sijda aldrig återwända om E. H. Ew. och heela des förnähme och Ellskel. anhöriges andel. och lekammel:ge Wälgång att Sucka och anropa. För det öfrige beder jag om een tienstelig hällsning till Ed. H. Ew. förnähme gudelige Fru kiäreste, och des fromma, liufl. och wackra Små Barn. Hoos Hans H. Ew. Doctor Breithaupt täktes Ed. H. Ew. jembwäl min trogne hällsning anmähla, hwars stora gåfwor, höga lärdom och myekna arbete till wårt andel. Zions förbättring, mig deslijkest bekant är, särdeles des wackra och härl. Förklaring öfwer Epistlerne till Corintherne och kårs predikningar. Gud wällsigne honom och alle dem som wijsa således sig wara sände att arbeta, och icke att härska och Tyranisera, att Föda, och icke att skinna Hiorden, sökiandes icke sitt, uthan det Christo tillhör. Förbemt. min trogne broder S. And. Kock, med hwileken Jag sedan hans hemkomst, lefwat uthi ett gudeligit och innerligt förtroende, och ännu dagel. af hans upbyggelige umgienge i Herranom mycket styrekt warder, anmäler och hoos E. H. Ew. sin hörsamme och trogne hällsning. Förblifwandes Jag, näst anbefallan under gudz den alldrahögstes Faderlige och Mächtige beskydd och förswar, oafläteligen och till min dödztund

Eders HögEhrwyrdigheetz
alltjidl förbundne
Tienare

Stockholm d. 22 Februarii

A:o 1702.

Elias Wolker.

3. O. Hermelin an J. F. Mayer.

(MSS. Pom. fol. 230. GUB.)

Reverendissime Vir.

Valde me recrearunt literae, quas Quadius Tuus mihi tradidit, cum illis intellexissem Te firmo esse animo adversus tempestatem, quam Pietistarum malitia ex omni parte in Te concitaverat. Fateor enim me antea cum famae Tuae, tum religioni timuisse, quae in discrimen adduci videbantur, nisi utramque a convitijs calumnia-

torum fortiter prohibere institueres. Cessit res felicissime in duobus scriptis, quae nuper vulgaveras: in quibus Fanaticorum praestigias ac illusiones adeo ante oculos exponis, tanta etiam modestia proterviam eorum reprimis, ut laudem ac favorem omnium, qui religionem assertam cupiunt, meritis sis. Incredibili enim studio refutationem Tuam etiam ii legerunt, ac approbarunt, qui adversariorum cavillationibus impulsus, teporem aliquem in hac causa ostenderunt. Non enim dissimulabo, nonnullos fuisse, qui vehementiam in provocandis refutandisque adversariis Tuam arguere hactenus voluerant: obmuerunt autem, cum Te in optima causa summam adhibuisse moderationem vidissent. Perge igitur, Vir Summe, ita proelia Dei gerere, ut et nomini Tuo, et religioni sit consultum. Favebunt piis coeptis omnes boni, quos hactenus non parum sollicitos tenuit improba in Te debacchantium vis. De Regis gratia securum Te omnino esse volo, qui antea, quam scripta Tua posteriora allata essent, pronuntiavit iniquum esse silentium Tibi imperare, quo minus causam Dei ageres, Tuamque a calumniis vindicare existimationem. Missae proinde ad regimen literae sunt, quibus literis Tibi defensio permittitur, tantum modo ne Regio jussu Te eam suscepisse scribas. Nolit enim suum nomen committere in controversiis inter privatos agitat. Interea utrumque scriptum cupide perlegit, gaudereque visus est, pessimas fucatae pietatis artes tam dextere et dilucide detectas esse. Non exiguum inde fructum speremus oportet, postquam Regi propius inspicere licuerat pestiferam horum intentionem, qui chaos quoddam religionum confingere aggrediantur, ut omnem religionem ex hominum animis extirpent, aut talem comminiscantur, quae ad dominum, quod fortasse nonnemo animo conceperat, proferendum quadret. Constat enim ex principio, quod politicas artes involvit, hanc pestem profluere, atque adeo in locis quibusdam non obscure ali atque tolerari. Quid dicam de flagitioso et abominando Dippelii scripto? Dolendum est, venenum illud in animos quorundam adeo penetrasse, ut nisi solícite destruat, semper radix aliqua remansura sit. Attingere illud vix quisquam sine horrore poterit; et intactum relinquere periculi non exigui erit. Avide expecto, quid legatus Rosenhane in aula Prussica efficere valeat. Instituit enim Regi Prussiae rem totam exponere, et impudentiam accusare istius hominis, qui Regis nostri edicta sugillare inverecundo calamo sustinuerat. Rescribam diligentius omnia, quam primum resevero. Interea macte, Vir Reverendissime, in eo proposito, quod suscepas. In eo enim positus es loco, ut necessitate quadam inimicitias pro Dei gloria subire debeas: ea etiam eruditionis suppellectile instructus, ut, acclamantibus omnibus bonis, laudem vindicatae religionis sperare possis. Vale. Scribebam in pago Gyntersdorfa prope Lipsiam die XX Febr. MDCCVII.

Reverendissimi Nominis Tui
Observantissimus cultor

O. Hermelin.